

COĞRAFİ VERİLER HAKKINDA MEVZUAT DÜZENLEMELERİNE İLİŞKİN KANUN DEĞİŞİKLİĞİ RESMİ GAZETE'DE YAYIMLANMIŞTIR

Coğrafi bilgi sistemleri ile Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi ve altyapısına ilişkin kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonun sağlanması, hedef ve stratejilerin oluşturulması, coğrafi veri temaları içinde yer alan coğrafi veri ve bilginin üretilmesi ve güncelliğinin sağlanması, yönetilmesi, kullanılması, erişimi, güvenliğinin sağlanması, paylaşılması ve dağıtımına yönelik usul, esas ve standartlar ile oluşturulan kurulların, kamu kurum ve kuruluşlarının ve gerçek ve tüzel kişilerin görev, yetki ve sorumluluklarının belirlenmesi amacı ile hazırlanan Coğrafi Bilgi Sistemleri Hakkında 49 sayılı Coğrafi Bilgi Sistemleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ("**Kararname**") 7 Kasım 2019 tarihli ve 30941 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kararname'nin 3. maddesi kapsamında coğrafi veri, "*konum bilgisi içeren her türlü veri*" olarak, coğrafi bilgi sistemi ise, "*her türlü coğrafi verinin; üretilmesi, temini, depolanması, işlenmesi, yönetilmesi, analiz edilmesi, paylaşılması, sunulması ve güncel tutulması için gerekli olan donanım, yazılım, insan kaynağı, standartlar ve yöntemler bütünü*" olarak tanımlanmıştır.

Kararname uyarınca kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin coğrafi veriye erişim, paylaşım ve kullanım yetkilerini tanımlamak üzere oluşturulacak 'Ulusal Coğrafi Veri Sorumluluk Matrisi' kapsamında coğrafi veri temaları ile bu temalardan sorumlu olan kamu kurum ve kuruluşlarının yer alması öngörülmüştür. Söz konusu coğrafi veri temaları, Kararname ekinde yer alan (1) numaralı Liste'de güncellemelere tabi olmak üzere koordinat referans sistemleri ve coğrafi grid sistemleri, idari birimler, coğrafi yer adları, kadastro, bina, adres, yükseklik, ortogörüntü, ulaşım ağları, hidrografya, jeoloji, arazi örtüsü, arazi kullanımı, toprak, koruma bölgeleri, doğal risk bölgeleri, altyapı, enerji kaynakları, madenler, insan sağlığı ve güvenliği, nüfus dağılımı – demografi, çevre izleme tesisleri, sanayi tesisleri, tarım tesisleri, kamu yönetim bölgeleri, tür dağılımı, habitat bölgeleri, biyocoğrafya bölgeleri, deniz ve tuzlu su alanları, atmosfer verileri, meteoroloji verileri ve istatistiksel raporlama olarak belirlenmiştir.

20 Şubat 2020 tarihli ve 31045 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7221 Sayılı Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un ("**7221 sayılı Kanun**") 1. maddesiyle getirilen değişiklik ile Kararname'nin 7. maddesi ve 14. maddesinin 4. fıkrası uyarınca gerçek kişilerin ve özel hukuk tüzel kişilerinin Ulusal Coğrafi Veri Sorumluluk Matrisi kapsamındaki coğrafi verileri toplaması, üretmesi, paylaşması veya satması Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının ("**Bakanlık**") iznine tabi tutulmuştur.

Bu kapsamda alınacak izne ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere Bakanlık tarafından hazırlanan Coğrafi Veri İzinleri Yönetmeliği ve Coğrafi Veri Lisans Yönetmeliği 10 Şubat 2021 tarihli ve 31391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Buna göre, Ulusal Coğrafi Veri Sorumluluk Matrisi'nde yer alan otuz iki adet coğrafi veri temasındaki coğrafi verilerden herhangi birini toplayan, üreten (örn. işleme ve dönüştürme, analiz etme, toplanmış verilerden başka veriler üretme), paylaşan (örn. harita altlığı olarak) veya satan gerçek ya da özel hukuk tüzel kişilerinin bu faaliyetlerden birini ya da birkaçını yapması durumunda Bakanlık'tan Coğrafi Veri İzin Belgesi ya da Coğrafi Veri Lisans Belgesi almaları gerekmektedir. Coğrafi Veri İzinleri Yönetmeliği'nin 12. maddesi uyarınca söz konusu faaliyetleri gerçekleştirmesine rağmen Bakanlık'tan izin almayan gerçek kişiler veya özel hukuk tüzel kişileri hakkında Bakanlık'a verilmiş olan denetim yetkisi çerçevesinde rutin ya da ihbar / şikâyet üzerine yapılacak denetimlerde mevzuata aykırı iş ve işlem yapıldığının belirlenmesi halinde izin bedelinin on katı tutarında idari para cezası uygulanması söz konusu olabilecektir.

Bununla birlikte, 15 Haziran 2022 tarihli ve 31867 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7410 sayılı Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un ("**7410 sayılı Kanun**") 29. maddesi ile 7221 sayılı Kanun'a bazı eklemeler yapılmıştır. Eklenen maddeler kapsamında coğrafi verilerin, 7221 sayılı Kanun'un 1. maddesinin ilk fıkrasının (b) bendi uyarınca kurum, kuruluşlar ve üniversitelerle paylaşılması ve gerekli izin veya lisansları almak kaydıyla gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından toplanması, üretilmesi, paylaşılması veya satılması hallerinde 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hükümlerinin saklı tutulacağı düzenlenmiştir.

Ek olarak, 7410 sayılı Kanun ile getirilen değişiklikler kapsamında (i) Coğrafi Bilgi Sistemi kapsamındaki yazılımların Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi standartları ile uygunluklarının sağlanması amacıyla Bakanlık tarafından sertifikalandırılacağı, (ii) coğrafi veri toplayan sensör ve donanımların ilgililerince Bakanlık tarafından oluşturulan elektronik ortama kaydedileceği, (iii) Coğrafi Veri İzni alınmaması halinde başvuru için faaliyet sahibine tebliğ tarihinden itibaren en az on gün süre verileceği, süresi içerisinde başvuru yapmayanların faaliyetlerinin durdurulacağı ve izin bedelinin beş katı tutarında idari para cezası uygulanacağı, (iv) Coğrafi Bilgi Sistemi kapsamındaki yazılımlar için sertifika alınmaması durumunda 100.000 TL idari para cezası uygulanacağı, cezanın uygulanma tarihinden itibaren üç ay içerisinde sertifika alınmaması halinde sertifikasız kullanımın her tespitinde idari para cezasının aynı miktarda tekrarlanacağı ve (v) bu kapsamda kesilen idari para cezalarının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödeneceği yönündeki düzenlemeler de yayım tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu düzenlemeye [buradan](#) ulaşabilirsiniz.